

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Mirabilis Vita Venerabilis Virginis Marinæ De Escobar Vallisoletanæ

Deprompta ex ijs, quæ ipsamet jussu Patrum suorum Spiritualium
consignavit

Secvnda Pars Mirabilis Vitæ Venerabilis Virginis Marinæ De Escobar

Puente, Luis de la

Pragæ, 1688

Caput XIII. Describuntur alia Ven. Marinæ miracula.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38666

vum numisma ex aurichalco, qualia corollis precatorijs appendi consueverunt, quod applicuit ac reliquit infirmæ, & illam postmodum manē statim surrexisse sanam, ac liberam à febris. Alia præterea jurat prænominata Domina Emmanuella, & ipsius maritus Dominus Josephus Colmenares Regij Judicij Assessor (personæ ab egregijs suis dotibus & virtute notissimæ) quæ silentio prætereo, quia sunt suprà scriptis similia.

Excellentissimus Dominus Joannes Alphonfus Pimentel, Comes de Benavente, refert, inter alios, in suo juramento duos hos eventus, quos ipsiusmet verbis exponam. Scio, quod mea Domina Marchionissa de Velez habuerit fœminam è Turcia oriundam, nomine Molocam, pertinacissimam in sua secta, quæ ægrotavit ad mortem, nihil aridere ostendens, quod sciperet conversionem. Rogavit mea Domina famulam Dei Marinam, ut illā commendaret Divinæ Majestati. Adfui ego, quando hæc fœmina Mahometana cepit exclamare dicendo: Rosarium Dominae Marinæ Christianæ; quod sæpius iterabat, asseverans, fuisse eā nocte apud se Dominam Marinam, & Sanctissimam Dei Genitricem, atque ab ipsidem vocatam ad cælum, quod esset ducenda. Nec aliter evenit, quia suscepto Baptismo subito expiravit. Erat illa mulier, etiam antequam baptizaretur, tam fervens, ut si à quopiam vocaretur Moloca, diceret: Non Moloca, sed Maria. Res ista in domo meæ Dominae Marchionissæ fuit notissima. Hucusque Excellentissimus hic Princeps, qui utpote prudens, Deumque timens, nihil aliud juratò affirmare voluit, quàm quod ipsamet audivit, & suis oculis vidit. Vt verò intel-

ligatur, quò Excellentissimus Dominus aludat, dum loquitur de Rosario, addam quod ad præsens propositum jurat P. Fr. Andreas de Ponte, qui reliquis commemoratis subjungit: Accepto nuntio Dominae Marchionissæ, Domina Marina Deum ferventer pro Mahometana oravit, & ex divina inspiratione dixit suæ sociæ Marinæ Hernandez: Adi, quæso, eam servam, & sume hoc Rosarium, atque dissimulante, nemine advertente, ipsam eo attinge, & refer mihi illud. Marina Hernandez id fecit, quam cum Domina Marchionissa vidisset ingredientem, est secuta, ac vidit, quod applicaret Rosarium infirmæ, quæ tametsi totā vitā fuerit obstinata, continuò petivit Baptismum. Hoc fuit publicum, & notorium in toto illo Palatio, & mihi narratum est ab ipsamet Marchionissa, petente à me magno affectu dictum Rosarium, quæ tamen acquiescere debuit habito uno solo illius grano, quod ipsi dedi. Ità jurat P. Fr. Andreas de Ponte, & propè omnes testes faciunt dicti miraculi mentionem. Progredior ad aliud miraculum, quod dictus Dominus Comes de Benavente his verbis jurat.

Habui filiam meam, Dominam Magdalenam Pimentel, graviter præteritis diebus afflictam febris continuâ, cum duplici accessione. Quodam die, cum se existimaret morituram, sensu vehementem impulsam, ut ipsi adferrem effigiem Sanctæ Dominae Marinæ: attuli illam, & manē reperta fuit à Medicis sana. Quod me magno affecit stupore, cum viderim, qualiter pridie fuerit constituta, & moribus multis diebus duraverit.

—o—(H)—o—

CAPUT XIII.

Describuntur alia Venerabilis Marinæ miracula.

Domina Magdalena de Cisneros (quod eadem Domina jurat, tam nobilis ac virtuosa, quàm omnes novimus) incidit in morbum tam pericu-

Vita Mar. de Escob. Pars II.

losum, ut habita fuerit à Medicis pro desperata, & iussa condere sine morâ testamentum, ac de omnibus necessarijs disponere. Advenit tum quædam alumna nostræ Sanctæ Dominae Marinæ, dixitque illi: Mea Domina te salvare jubet, significatque,

M m m

câtque,

câque, se opus habere tuâ præsentia, ut te statim ad ipsam conferas. Advertit se derepente melius valere, & cessavit periculum, atque ita potuit adire domum Venerabilis Virginis, sicut illi mandaverat. Multa alia miraculosa jurat hæc Domina, quæ partim ipsimet evenerunt, partim perspecta certissimè habuit: his autem prætermis, referam tantum ea, quæ in se est experta, & ejusdem verbis, quæ in suo juramento pauca, & significativa posuit, suntque sequentia.

Aliâ occasione, ante viginti circiter annos, cum jam essem munita Sacramentis, & moribunda, intravit Marina Hernandez, socia nostræ S. Virginis, ut me inviseret, quâ conspectâ illi dixi: Jam est tempus, ut commender Deo, quò mihi largiatur bonam mortem. Non agimus nunc hac de re, respondit ipsa, sed ut surgas & consoleris tuam neptem, quæ sanè solatio eget: hæc autem neptis vehementer affligebatur, quòd me esset perditura. Eo ipso momento, quo mihi id dixit Marina Hernandez, me subito sensi habere melius, & fui sana. Judicet Lector, utrùm hic effectus sit attribuendus S. Marinæ, an alumna ipsius Marinæ Hernandez, cujus nobis sanctitas est perspectissima: ego prosequor ea, quæ jurat Domina Magdalena.

Eram aliquando, inquit, corpore & animâ valde afflicta, visitavi meam sanctam amicam Marinam; rogavi ipsam, ut me quàm enixissimè Deo commendaret. Omnino faciam, respondit illa, & apprehensam magno affectu meam manum applicuit suo pectori. Adverti me subito sublevatam, & certò mihi persvadeo, quâdam molestias à Virgine illis diebus, qui plures fuerunt quàm quindecim, toleratas fuisse, ut mihi promereretur illud levamen, quo me refocillavit.

A multis in necessitate constitutis, tam Religiosis, quàm secularibus, scientibus, veterem mihi intercedere amicitiam cum nostra Sancta, ipsamq; mihi libenter gratificari, rogabar, ut ab ea peterem commendari Deo quædam negotia. Ego id faciebam, & intra paucos dies veniebant acturi mihi gratias, pro bono successu,

quem habuerant, dicentes, apparuisse efficaciam precum Dominæ Marinæ. Præsertim scio, quòd ante undecim præterpropter annos uxor fabri ferrarij, qui habitabat juxta portam S. Joannis, me conveniret, mihiq; narraverit (non obligans me ad secretum) se post nuncupatum votum castitatis nupsisse, nullâ voti factâ mentione; & certum sibi esse, puniri se à DEO, cum, ex quo nupsisset, ter laboraverit ex partu, nullumque feliciter ediderit, sed proles fuerint extincta intra uterum, atque ipsa in ijs enitendis subiverit periculum mortis: & se moribundam fuisse absolutam à Parocho, iterumque, postquam convalesceret, ex mandato Episcopi, unâque obtinuisse dispensationem: rogare se, ut ubi venirem ad Dominam Marinam, ipsi referrem hunc casum, & instanter peterem ejusdem preces. Multum illi sum compassa, erat enim domi meæ nota, & specialis cujusdam ancillæ meæ amica. Visitavi meam Sanctam, & recensui illi casum. Dicebat mihi, videri sibi probabile, ejusmodi partus provenire ex pena Dei, propter præteritam culpam, & quòd ipsa esset commendatura Divinæ Majestati. Hoc responso sum solata miseram feminam, dedique illi quandam corollam precatoriam meæ Sanctæ Dominæ Marinæ. Ex eo tempore peperit citra difficultatem binis vicibus, inprimis puellam, quæ tribus vixit mensibus, deinde verò puerum, quem mihi adduxit videndum, tenentem manu corollam, quam ipsi dederam, palmam fatendo, sibi propter preces S. Marinæ, & virtutem illius corollæ, à Deo præstita tanta beneficia. Progrediamur ad alios testes.

Domina Anna de Quinjones, vidua Domini Didaci de Pernia, Regij venationum Præfecti, jurat, sibi certum videri, se à Deo, per intercessionem Sanctæ Marinæ de Escobar, cum qua aliquandiu fuerat conversata Vallisoleti, esse ceptam ex gravibus & animæ periculis, ideòque ipsam à se implorari ac invocari in omnibus afflictionibus, eò quòd hæc in re ingens fuerit experta solatio. Refert specialiter, se animadvertisse, quòd

quod quædam alumna Domine Marinæ observaverit, aliquid ipsi eventurum in quodam itinere, cui animum adjecerat, tanquam à sua Domina animadversum, quodque Domina Marina illi abiturienti dixerit: Commendabo te Deo, ut tibi bene cedat. Ingressa est illa Domina suum iter, & accidit, ut in ascensu ardui cujusdam montis mulæ, quæ junctæ erant rhedæ, tanto impetu retrocesserint, ut sine dubio ruitura videretur ad subiectum flumen. In hoc discrimine est recordata suæ Sanctæ Domine Marinæ, & mulæ subititerunt, quod factum omnes viæ comites judicaverunt esse miraculosum.

Aliâ occasione, octo annis ab obitu nostræ Virginis, se eadem Domina Anna de Quinjones vidit constitutam in alio graviore periculo: inversa enim fuit rheda, quæ præter ipsam aliæ Domine vehementer, & jacuit toto eo pondere sibi superincumbente, destituta omni humano auxilio, eò quod unicus tantum famulus illam comitaretur, cujus vires ad opem ferendam nullæ erant. Commisit se DEI voluntati, & obtulit ipsi toto corde illud genus mortis, atque invocavit suam sanctam & amicam Marinam, ut se ex coelo adjuvaret. Et subito illi, ignoranti quidem modum, quò id fieret, visum est extrahi sub eo onere caput, atque se liberatam: certum autem erat, ab ipsa extrahi non potuisse. Jurat dicta Domina, ab omnibus, quæ illâ rhedâ vectæ fuerant (atque à se vel maximè, quod melius agnovisset suum discrimen) existimatum esse eventum miraculosum, ipsamque fuisse suæ Sanctæ ope conservatam.

Inter miracula, quæ Deus per nostram Venerabilem Virginem, post illius obitum, patravit, celeberrimum fuit, quod in nostro Collegio Arevalensi edidit, in P. Petro Bonfretio Belga, qui lectis & auditis virtutibus, mirisque operibus hujus Virginis, specialem erga eam concepit devotionem, assumpsitque illam, ut ipse ait, in Patronam suam & Advocatam, atque in suo testimonio authentico jurat, se gratiam & sanitatem per ejusdem intercessionem obtinuisse, his verbis: In Martio anni sex-

Pita Mar. de Escob. Pars II.

centesimi trigésimi sexti incidi in gravem morbum stranguriæ, & retentionis urinae, quæ hærebat intra viscera, non descendens ad vesicam, quemadmodum observaverunt Medici, qui siphunculos, quos complures immiserant, eximebant siccissimos. Hanc retentionem sum passus propè quindecim diebus, non modo nullam emittens urinam, sed etiam nè minimam sentiens, ad eam egerendam, propensionem. Postremo dictorum quindecim dierum octiduo illam cepti egere per os, cum summa nausea, & ita, ut modicum illud, quod comedebam, inficerem fetore. Desperavit Medicus de mea vita, post innumera adhibita remedia, & secedens cum ijs qui aderant, me audiente illis dixit: Ille nequit amplius juvari, neque ullum unquam, qui hoc morbo laboraverit, & in his circumstantijs, vidi evasisse. Agite Patres, ut illi sine mora hac ipsâ nocte conferantur omnia Sacramenta. Confessus sum peccata tanquam moriturus, & quia omnem cibum rejiciebam, multum fuit deliberatum, an mihi dandum foret Sacratissimum CHRISTI Corpus. Judicatum est, tentandum esse, utrum forsitan possem retinere hostiam non consecratam, quam retinui, atque ita nobis dubium fuit ademptum, & allatum mihi est Viaticum, quod cum Divina gratia suscepi, ac retinui. Itum est, ut adferretur paulò post sacrum Oleum, quo extremum ungerer: mansi cum solo infirmorum curatore, vidensque me destitutum remedio in terra, recurri ferventiùs ad cælum, & magna cum fiducia invocavi opem Venerabilis Virginis Marinæ de Escobar, eodémque momento me sensi pronum ad reddendam urinam, quod integris quindecim diebus, ut dixi, non senseram; atque intra breve tempus implevi usitatum vitrum quinquies, ac vidi me evasisse periculum, agens infinitas gratias Deo, & ipsius Sanctæ. Abivit curator infirmorum lætum toti domui allaturus nuntium, atque invenit jam ab ædituo præparata fuisse ornamenta nigra, & omnia necessaria pro me sepeliendo disposita. Deus sit benedictus.

M m m 2

In.

Informationes factæ Madriti, ut procederetur ad canonizationem nostræ Virginis, fuerunt datæ coram Barnaba Hurtado, Equite S. Mauritij, Scriba Regio, ac publico Notario Apostolico. Iste ex ijs, quæ de ipsius sanctitate scripsit & audivit, magnum concepit affectum ac devotionem erga Venerabilem Sanctam. Videtur Deus voluisse, ut in se ipso experiretur gratiam, quam alij coram illo, se ab eadem fuisse consecutos, juraverunt. Referam factum ijsdem verbis, quibus illud ipse authentico & publico testimonio firmat, sunt verò sequentia: Primo die testorum Nativitatis Christi anno sexcentesimo trigesimo tertio, fui vexatus gravi ac terribioso catarrho, qui me propter molestiam atque debilitatem, quâ vehementer languebam, compulit ad lectum. Patiebar angustias pectoris, non habebam vires ad ejicienda, neque calorem ad digerenda phlegmata, quæ guttur occupabant. Horâ quintâ vespertinâ huic malo accessit dolor capitis tam intensus, ut me continere non potuerim à clamore, & miserabili ejulatu. Duravit ille sine intermissione per totam noctem, ut nè uno momento clausèrim oculos, aut dormiverim, neque meam conjugem capere somnum permiserim, quæ erat afflictissima, videns me tantopere cruciari. Horâ sextâ matutinâ, dum adhuc densæ essent tenebræ, ipsam rogavi, ut caput meum stringeret fasciâ benedictâ, quæ sacram quampiam imaginem attigisset, nulla autem fuit reperta. Tum illi dixi, ut mihi daret corollam precatoriam, quam mihi cum tribus sacris benedictæ ceræ amuletis dederat P. Michaël de Orenja ex ijs, quæ fuerant inventæ, quando Sancta Domina Marina obiit. Non erat corolla præ manibus, & recordatus fui, me scapulari S. Francisci, quod semper gero, applicuisse & affixisse unam ex benedictis illis ceris hujus magnæ famulæ Dei, instar insignium reliquiarum. Accepi ad meas manus hanc sanctam ceram, & ferventi affectu rogavi Sanctam Marinam, per singulares gratias & favores, quos semper à Deo obtinisset, ut mihi à Divina Majestate exoraret gratiam,

quâ liberarer ab eo dolore. Cum bona hac fide illam superposui capiti, & intra spatium, quo percurri potest symbolum Apostolorum, mitigabatur tam celeriter dolor, ut subito obdormiverim, & per misericordiam Dei, atque intercessionem hujus Venerabilis Virginis sponsæ ipsius, ita fuerim constitutus, ac si illum nunquā passus fuisset, & ita vegetus, ac si bonâ & integrâ fruerer valetudine, adeo ut firmissime credam, Deum in me, ipsâ patrocinante, hoc miraculum fuisse operatum, sicut multa alia, quæ descripsi ex originalibus, & cum ijs contuli, ac vidi ab alijs descripta & collata, in ijs informationibus, quas in manibus meis habui. Addit hic testis multa alia ex devotione sua & affectu profecta verba, quæ bene manifestant, quid sentiret de prodigioso suæ Sanctæ favore.

P. Hieronymus Pedralviz Theologix Professor, & Rector quondam præcipuorum hujus nostræ Provinciæ Castellanz Collegiorum, in suo jurato testimonio refert sequentia. Dum quadam nocte dentium cruciaret dolore, fui recordatus hujus Sanctæ, commendavi me illi, & acceptis ipsius reliquijs, quas habeo, eas applicui parti affectæ, rogavi quæ illam, ut mihi à Deo impetraret levamen in eo dolore: & spatio temporis non multo majore, quàm ut dici possit salutatio Angelica, me sensi à dolore liberum, potuique residuâ nocte quiescere, id quod semper habui & habeo pro speciali gratia, mihi à Deo præstita per magnam istam suam famulam: videturque mihi dolor tam vehemens non potuisse naturaliter cessare, nisi propter intercessionem hujus magnæ Sanctæ, quâ invocavi, cum nullam medicinam aut remedium applicuerim naturale. Quia in re magis confirmor, quod manè tumefactum habuerim os & gingivam, ob abundantiam destillantis humoris. &c.

Revertamur ad alia miracula, quæ eâ vivente DEUS per nostram Sanctam est operatus. Illustissima Domina Elisabetha de Sylva, Marchionissa de Monte Alegre, quæ vidua Reginz Domine nostræ fuit ab obsequijs, in suo testimonio, inter alia

alia multa, jurat hoc evenisse miraculum, quod ipsa est experta. Verba illius sunt ista: Habebam filium, qui anno sexcentesimo vigesimo quinto literis operam navare incipiebat, & eo atque antecedente anno oculos ipsius occupavit noxius humor, quo impediabatur à lectione librorum, & oculi vehementer inflammabantur. Venit mihi in mentem amicitia, quâ juncta eram Sanctæ Marinæ, invisi ipsam, & exposui illi meam afflictionem. Audivit quæ ei narraveram de mei filij affectione; hæsit modicum, antequam mihi responderet, ac deinde dixit. Noli sollicitari, quia hæc infirmitas puerum non impedit in studiis literarum, neque durabit. Ità evenit, nam ex eo tempore usq; in hodiernam diem, quæ est sexta Decembris anni sexcentesimo trigesimali tertij, ille fluxus ipsum nec amplius molestavit, neque in literarijs exercitijs impedit. Constat mihi etiam, dum Sanctæ commendarem quosdam infirmos, quamprimum preces ipsius fuerunt expetite, eos convaluisset, quod Sancta tectis verbis significabat: illos autem, qui non sanabantur, cum id ipsis non expediret, scio ab ea fuisse adjuutos in morte, impetratis specialibus à Deo auxilijs. Subjungit deinde ad hoc probandum dicta Marchionissa factum prorsus singulare, quod jurata testatur, ut sequitur.

Audivi aliquoties dici, Sanctam adhuc viventem addituisse quibusdam moribundis, qui illam invocaverant. Mihi in morte Domine Aloysiæ Guzman, quæ fuit soror Marchionis mei Domini ac mariti, accidit quod nunc dicam. Hæc Domina erat Monialis in Monasterio Ordinis Equestris ad S. Crucem Vallisoleti, & specialis amica Sanctæ Marinæ, cui nuntiatum est, in tanto ipsam versari periculo, ut diem illum non esset supervictura. Dum igitur ego infirmæ assisterem, unaque illæ Domine Moniales, & omnes jacturam talis personæ merito deploraremus, erat enim Domina Aloysia valde sancta, & plurimum illam diligebant, quotquot familiaris cum ea egerant: eo momento, quo infirma expiravit, omnes circumstantes sen-

serunt internum gaudium, adeoque singulare solatium, ut consideraverim, unde posset tam inusitata consolatio & lætitia oriri. Dum autem essem huic considerationi immerfa, prodivit Domina Teresa Henriquez, filia Marchionis de Avila Fonte, Monialis illius Conventus, & interrogavit nos: sentitisne omnes internum solatium & gaudium, quod ego sentio? Respondimus propemodum universæ, illud etiam à nobis percipi. Ipsa verò sermonem profecuta est dicendo: Hoc non potest aliunde provenire, quàm ex eo, quod habeamus præsentem Dominam Mariam, quamvis à nobis non videatur. Præterit ille affectus, & tuli moderatè meum dolorem, conformando me cum Divina voluntate. Postridie adivi P. Fr. Andream de Ponte alloqui causâ, quem interrogavi, referendo illi, quod nobis contigerat, dictumque fuerat, an id aliquo niteretur fundamento, petisq; ut mihi hoc pro meo solatio diceret, postquam fuisset Sanctam allocutus. Quod ipse fecit, & postea mihi respondit: Non caret res fundamento. Hæc sunt, quæ de dicto eventu jurat Domina Marchionissa de Monte Alegre. Quàm verum autem fuerit fundamentum, & quomodo, cum Domina Aloysia expiraret, ibi nostra Virgo adfuerit, atque plurima alia admiranda; intelligetur ex ijs, quæ suprâ scripsi libro secundo, capite vigesimo.

Priusquam progrediar ad alia miracula, volo præfens caput finire, multa paucis perstringendo, quæ ejusdem testis jusjurandum complectitur. Cum enim sit fide dignissima, loquatúrque de rebus à se visis & actis, non esset æquum tam piâ lectione defraudare Lectorem. Pergit igitur, & concludit suum juramentum Domina Marchionissa his verbis.

Donavit mihi P. Fr. Andreas de Ponte nonnulla grana, ex sacris hujus S. Virginis corollis precatorijs, quæ à me data fuerunt quibusdam in necessitate constitutis, & patientibus spiritus vel corporis molestias, tametsi ipsis non dicerem, cujusnam essent. Reversî sunt postea, ut mihi gratias agerent pro ijs sibi datis, referentes, quan-

tum commodum & beneficium percepissent, atque remedium suarum afflictionum, ex quo illa gestarent; unâque alij, quibus ea applicuissent, cum ab ipsis peti non possent. Quibus experientijs habitis, animavi Confessarios Sanctæ, ut illi curarent dari corollas, & me ad eas ipsis dandas offerebam, ut, ubi fuissent benedictæ, haberent quod distribuerent. Et verò ex quo moror in Aula multa illi misi, quæ mihi remissa cum gratijs, quas ipsis Deus per-

suam servam communicavit, distribui in Aula, & extra eam, nec non illis, qui sunt profecti in Indias: & omnes agnoscunt, quàm sint proficue, præsertim verò experientia ostendit, eas prodesse, ut bene disponantur moribundi, & qui in malo degunt statu, ut emergant ex volutabro. De di similiter has corollas rusticis, & alijs juvenibus, quorum Confessarij mihi dicebant, se mirari, ipsos esse alios, quàm antea fuerint. Hactenus dicta Domina.

CAPUT XIV.

Continuatur miraculorum ipsius materia.

Eleberrima sunt, quia multum divulgata, duo illa nostræ Virginis miracula, quibus detrepente duas puellas ex ijs, quas Dei causâ educabat, docuit scribere. Ut verò clara & vera habeatur notitia, qualiter hi casus evenierint, referentur à me iisdem verbis, quibus ipsarum juramentum conceptum est. Mater Soror Maria de Trinitate, Monialis in religiosissimo Conventu S. Annæ Recollectarum S. Bernardi, educata in domo nostræ Virginis, post multa alia narrat in suo authentico testimonio, ac jurat quod sequitur. Ego ipsa sum, cui illud contigit, ut scriberem, licet scribere nescirem, quod ita evenit. Cum serva Dei jam suâ manu scribere non posset, mandavit illi Deus, ut scriberet manu alienâ. Vocavit me ergo aliquando, mihi que dixit: Puella sume pennam, & scribe, quæ tibi dicam. Ego eram parva, & excusabam me, quòd nescirem scribere, nec unquam scripserim, sed neque id didicerim, & dixi: Domina, nescio scribere, neque id unquam feci. Fac tamen modò, subjunxit Domina, & scribe, etiam si formes literas, quales sunt in libris. Feci, quod eram iussa, & scripsi tam competenter, adeoque legibiliter, ut omnia potuerint perlegi, tametsi scriptum esset prolixum: atque idem ex eo tempore præstiti, & perrexi scribere, quæ mihi à formula Dei dictabantur. Ità id accidisse jurat Mater Maria de Trinitate,

Mirabilius longè est, quod contigit Marti Sorori Marianæ de Christo, Moniali Professæ in sacro Conventu Portæ Cœli: non solum enim nesciebat scribere, sed neque legere; quamvis modus, quo nostræ Virgo miraculum patravit, fuerit occultior. Sic autem Mater Mariana in suo juramento loquitur: Non habebat tum Venerabilis Domina ullam sociam, quæ nosset scribere, præter Dominam Elisabetham suam sororem germanam, quæ scribebat epistolas: pro alijs namque rebus scribendis nunquam à Sancta Marina sciivi fuisse adhibitam. Et cum ego scribere nescirem, quin imò nec legere, siquidem literas tantummodo noscebam, vocavit me quadam nocte, dixitque mihi: Puella, cur non scribis? Quia nescio, aiebam ego. Lege, respondit Venerabilis Domina, ac scribe, & bene tibi succedet. Ego subtrisi, & ipsa tum denuò: Adfer, inquit, requisita ad scribendum. Ivi, & ijs allatis Sancta dixit: An nescis formare literam N? Omnino sciam, subjunxi. Forma itaq; illam, respondit ipsa: atque hunc in modum mihi singulas seorsim literas dicebat, donec scripsissem: Noster Dominus. Et Sancta tum dixit. Taliter exprimes omnia, quæ volueris, si ità progressa fueris, & te quotidie aliquamdiu in legendo exercueris. Nec aliter factum est: nemo enim me amplius instruxit, neque aliud exemplar habui, quàm pauculas literas, quas mihi eadem serva Dei præformavit.

Inter